

Independență judiciară

Judicial independence

David S. Law⁹
David S. Law*

Rezumat:

Independența justiției poate fi definită ca o caracteristică a fiecărui judecător, sau ca o caracteristică a sistemului judiciar în ansamblul său, iar cei mai mulți ar fi de acord că scopul final privește judecarea corectă și imparțială a litigiilor în conformitate cu legislația.

În general vorbind, cu cât părțile implicate au mai multă putere, cu atât mai mare este necesitatea de a proteja independența instanței față de acea parte.

Existența și caracterul adecvat al independenței judiciare devin probleme de interes practic numai atunci când o instanță decide asupra unui litigiu care implică interesele unor persoane sau instituții cu putere potențială sau reală asupra instanței.

Independența judiciară este un concept notoriu dificil de definit, până în punctul în care anumiți erudiți și-au pus problema dacă acesta servește unui scop analitic util. În sens literar, independența judiciară se referă la abilitatea curților și judecătorilor de a-și exercita îndatoririle liberi de influență sau controlul altor părți. Totuși, termenul este mai des folosit în sens normativ pentru a se referi la tipul

Abstract:

Judicial independence can be defined as a characteristic of individual judges, or as a characteristic of the judiciary as a whole, and most would agree that the ultimate goal can be described as the fair and impartial adjudication of disputes in accordance with law.

Generally speaking, the more powerful the actor whose interests are at stake, the greater the need to protect the independence of the court from that actor.

The existence and adequacy of judicial independence become matters of practical concern only when a court decides a dispute involving the interests of some actor or institution with potential or actual power over the court.

Keywords: judicial independence, judiciary, judges, political influence, popular influence, impartial adjudication

Judicial independence is a notoriously difficult concept to define, to the point that some scholars have questioned whether the concept serves any useful analytical purpose. In a literal sense, judicial independence refers to the ability of courts and judges to perform their duties free of influence or control by other actors. However, the term is more often used in a normative sense to refer to the

⁹ Profesor de drept și profesor de științe politice, Universitatea Washington din St. Luis.

* Professor of Law and Professor of Political Science, Washington University in St. Louis.

de independență considerat dezirabil de posedat de către curți și judecători. Prin urmare, există două surse de confuzie asupra înțelesului acestui termen. Prima este conceptuală, sub forma unei lipse de claritate cu privire la

tipurile de independență pe care curțile și judecătorii sunt capabile să le posede. Cea de-a doua este normativă, sub forma unuidezacord asupra tipului de independență pe care curțile și judecătorii ar trebui să-l posede.

Ca o chestiune practică, tipul de independență judiciară care este considerat în mare măsură atât cel mai important, cât și cel mai dificil de înndeplinit este independența față de anumiți factori guvernamentali. Pe de o parte, acest tip de independență judiciară are o mare valoare printre aceia care impută curților o anumită responsabilitate pentru a asigura că persoanele și minoritățile nu suferă de tratament ilegal din partea guvernului sau a unei majorități tiranice. Pe de altă parte, acest tip este considerat, de asemenea, foarte dificil de înndeplinit pentru că alte ramuri ale guvernului posedă în general puterea de a nu se supune sau de a împiedica executarea deciziilor judecătorescii, dacă nu chiar de a se răzbuna față de deciziile curților pentru deciziile la care se opun. În formularea faimoasă a lui Alexander Hamilton, sistemul judiciar este „ramura cea mai puțin periculoasă”, neavând „o influență negativă asupra săbiei sau a pungii cu bani”, prin urmare fiind cea mai puțin capabilă de a se apăra de alte categorii.

Garanțiile formale ale independenței judiciare față de controlul guvernamental datează tocmai din Actul de stabilire a

**Ramuri ale guvernului posedă
în general puterea de a nu se
supune sau de a împiedica
executarea deciziilor
judecătorescii, dacă nu chiar
de a se răzbuna față de
deciziile curților pentru
deciziile la care se opun.**

kind of independence that it is considered desirable for courts and judges to possess. Consequently, there are two sources of confusion over its meaning. The first is conceptual, in the form of a lack of clarity regarding the

kinds of independence that courts and judges are capable of possessing. The second is normative, in the form of disagreement over what kind of independence courts and judges ought to possess.

As a practical matter, the type of judicial independence that is widely considered both the most important and the most difficult to achieve is independence from other government actors. On the one hand, this type of judicial independence is highly valued among those who impute to courts a special responsibility for ensuring that individuals and minorities do not suffer illegal treatment at the hands of the government or a tyrannous majority. On the other hand, this type is also considered especially difficult to achieve because the other branches of government ordinarily possess the power to disobey or thwart the enforcement of judicial decisions, if not also to retaliate against the courts for decisions that they oppose. In Alexander Hamilton's famous formulation, the judiciary is the “least dangerous” branch, having “no influence over either the sword or the purse”, and is therefore least capable of defending itself from the other branches.

Formal guarantees of judicial independence from government control date back at least as far as England's Act of Settlement 1701, which gave judges explicit protection from unilateral removal

succesiunii la tron al Angliei din 1701, care a acordat judecătorilor protecție evidentă față de eliminarea unilaterală de către coroană în contextul unui schimb de putere către parlament și curți. Astăzi, ideea de independentă judiciară are o atracție normativă așa de puternică și de largă, încât chiar și statele care nu o onorează în practică sunt obișnuite să profeseze un angajament față de aceasta. Două treimi ale constituțiilor actuale scrise ale lumii conțin anumite forme de protecție evidentă pentru independentă sistemului judiciar, iar proporția de documente constitutionale care conțin asemenea protecții a crescut în timp. Independentă judiciară a fost susținută oficial la nivel internațional, sub forma unor Principii de bază privind independentă sistemului judiciar, adoptate de Națiunile Unite în 1985. Totuși, cercetarea empirică sugerează că existența garanțiilor constitutionale formale ale sistemului judiciar este slab corelată cu respectarea efectivă pentru independentă judiciară în practică.

Orice definiție comprehensivă sau coerentă a independentei judiciare trebuie să adreseze câteva întrebări. Prima întrebare este independentă *pentru cine*, cea de-a doua întrebare este independentă *față de cine*, iar cea de-a treia întrebare este independentă *față de ce*. Totuși, pentru a oferi răspunsuri satisfăcătoare la aceste întrebări, necesită să se recurgă la o anumită teorie normativă, evidentă sau contrară, de ce independentă judiciară este valoroasă și ce trebuie să îndeplinească. În alte cuvinte, este necesar, de asemenea, să punem întrebarea independentă *în ce scop*.

Independentă pentru cine?

Independentă judiciară poate fi definită drept o caracteristică individuală a judecătorilor sau o caracteristică a întregului sistem judiciar. Niciun concept nu este incontestabil de preferat față de altul, ca o chestiune practică. Pe de o parte, dacă

by the crown in the context of a larger shift of power toward Parliament and the courts. Today, the idea of judicial independence has such broad and powerful normative appeal that even states that do not honor it in practice are wont to profess a commitment to it. Two-thirds of the world's current written constitutions contain some form of explicit protection for the independence of the judiciary, and the proportion of constitutional documents that contain such protections has been rising over time. Judicial independence has been formally endorsed at the international level as well, as in the form of the Basic Principles on the Independence of the Judiciary adopted by the United Nations in 1985. Empirical research suggests, however, that the existence of formal constitutional guarantees of judicial independence is poorly correlated with actual respect for judicial independence in practice.

Any comprehensive and coherent definition of judicial independence must address several questions. The first is the question of independence *for whom*; the second is the question of independence *from whom*; and the third is the question of independence *from what*. To supply satisfying answers to these questions, however, demands resort to some normative theory, explicit or otherwise, of why judicial independence is valuable and what it is supposed to accomplish. In other words, it is also necessary to address the question of independence *for what purpose*.

Independence for whom?

Judicial independence can be defined as a characteristic of individual judges, or as a characteristic of the judiciary as a whole. Neither conception is indisputably preferable to the other as a practical matter. On the one hand, if judicial inde-

independența judiciară este garantată la nivel instituțional dar nu la nivel individual, judecătorii pot fi forțați să se supună dorințelor conducerii sistemului judiciar, ceea ce poate duce la un nivel mai mic al respectării principiilor statului de drept. De exemplu, în Chile și Japonia modul în care sistemul judiciar, ca instituție, comandă obedieneță și conformitate de la membrii săi a fost acuzat că produce judecători timizi care nu vor sau nu pot să dea decizii împotriva guvernului. Pe de altă parte, dacă independența judiciară este asigurată la nivel individual, judecătorii se vor găsi liberi să își urmărească preferințele lor individuale. Nu numai că o discrepanță necontrolată de acest gen duce la abuz, dar ar crește, de asemenea, posibilitatea ca anumiți judecători să decidă anumite cazuri în moduri nepotrivite, cu potențialul efect de a submina predictibilitatea și stabilitatea legii.

Independență față de cine?

Existența și caracterul adecvat al independenței judiciare devin chestiuni de îngrijorare practică numai atunci când o curte ia decizii într-o dispută care implică interesele unei anumite părți sau instituției cu puterea potențială sau efectivă asupra curții. General vorbind, cu cât e mai puternică partea a cărui interes sunt la mijloc, cu atât mai mare e nevoie de a proteja independența acelei curți de acea parte. Totuși, dacă ambele părți ale disputei sunt puternice, simetria puterii ar putea furniza o parte sau întreaga protecție necesară.

Cele trei scenarii pe care le-ar putea întâlni o curte sunt (1) disputele dintre actorii privați, (2) disputele dintre actorii guvernamentali și (3) disputele dintre actorii privați și actorii guvernamentali. În primul scenariu, curtea trebuie să se străduiască să rămână independentă față de părți, care ar putea încerca să submineze independența printr-o varietate de

pendence is guaranteed at the institutional level but not the individual level, individual judges can be forced to obey the wishes of the leadership of the judiciary, which may result in less than wholehearted enforcement of the rule of law. In Chile and Japan, for example, the extent to which the judiciary as an institution commands obedience and conformity from its members has been blamed for producing timid judges who are unwilling or unable to rule against the government. On the other hand, if judicial independence is assured at the individual level, individual judges will find themselves at liberty to pursue their individual preferences. Not only does unchecked discretion of this kind invite abuse, but it also raises the likelihood that different judges will decide cases in inconsistent ways, with the potential effect of undermining the predictability and stability of the law.

Independence from whom?

The existence and adequacy of judicial independence become matters of practical concern only when a court decides a dispute involving the interests of some actor or institution with potential or actual power over the court. Generally speaking, the more powerful the actor whose interests are at stake, the greater the need to protect the independence of the court from that actor. If both sides to the dispute are powerful, however, that symmetry of power may provide part or all of the necessary protection.

The three scenarios that a court may encounter are (1) disputes between private actors, (2) disputes between government actors, and (3) disputes between private actors and government actors. In the first scenario, the court must strive to remain independent from the parties, who may attempt to undermine its independence by a variety of means such as bribery or intimidation. In this

metode, cum ar fi mita și intimidarea. În această situație, guvernul este un prieten al independenței judiciare: e de așteptat să apere independența curții de eforturile părților.

În cel de-al doilea scenariu, perspectivele pentru independența judiciară sunt, din nou, relativ favorabile. Curtea este rugată să nu se confrunte cu un actor puternic în numele unuia slab, ci, mai degrabă, să aleagă între doi actori puternici într-o manieră imparțială. Oricare parte ar alege-o curtea, rezultatul va fi un „doi împotriva unuia” dinamică ce ar putea asigura curții un nivel de protecție în fața răzbunării. Guvernul nu este o amenințare semnificativă pentru independența judiciară în asemenea cazuri pentru că ar fi în război cu sine.

În cel de-al treilea scenariu, guvernul nu reprezintă un pericol potent independentiei judiciare, dar această amenințare ar putea fi contracarată sau agravată de către public. Să presupunem, de exemplu, că un conducător caută să-și extindă mandatul printr-o mod ilegal. În acest caz, curtea se confruntă cu o amenințare pentru independența ei din partea guvernului, dar abilitatea sa de a rezista la această amenințare este îmbunătățită în măsura în care aceasta se poate baza pe sprijinul publicului în cazul în care ia o hotărâre împotriva guvernului. Cât timp curtea este în poziția de a face front comun cu guvernul sau cu publicul, independența sa se bucură de protecție: fiecare ar trebui să fie capabil să asigure curții sprijinul de care aceasta are nevoie pentru a rezista atacurilor celeilalte părți. Totuși, în alte situații, i se poate cere curții să ia o poziție antagonistă atât față de guvern, cât și față de public, ca în cazul discriminării guvernamentale ilegale împotriva unei minorități nepopulare. Aici, perspectivele pentru independență judiciară se află la polul opus: sistemului judiciar i se cere să-și demonstreze independența atât față de guvern, cât și de public, totuși, îi

situation, the government is a friend of judicial independence: it can be expected to defend the independence of the court from the efforts of the parties.

In the second scenario, the prospects for judicial independence are again relatively favorable. The court is asked not to face down a powerful actor on behalf of a weak one, but rather to choose sides between two powerful actors in an impartial way. Whichever side the court chooses, the result will be a two-against-one dynamic that ought to provide the court a degree of protection from retaliation. The government does not pose a meaningful threat to judicial independence in such cases because it is at war with itself.

In the third scenario, the government does pose a potent threat to judicial independence, but this threat may be either counteracted or compounded by the public. Suppose, for instance, that a ruler seeks to extend his or her own term of office in an illegal fashion. In this case, the court faces a threat to its independence from the government, but its ability to withstand this threat is greatly improved to the extent that it can count upon public support if it rules against the government. As long as the court is in the position of siding with either the government or the public, its independence enjoys protection: either should be capable of providing the court with the support that it needs in order to withstand attacks from the other. In other situations, however, the court may be asked to take a position that is antagonistic to that of both the government and the public, as in the case of illegal government discrimination against an unpopular minority. Here, the prospects for judicial independence are at their nadir: the judiciary is called upon to demonstrate independence from both the government and the public, yet it lacks the help of a

lipsește ajutorul unui aliat puternic pentru a rezista presiunilor pe care le întâmpină.

Există diferite căi de a proteja independența în fața unor asemenea amenințări. Strategiile comune includ limitarea discreției guvernamentale asupra salariilor din sistemul judiciar, plasând restricții împotriva demiterii judecătorilor, fixând jurisdicția minimă pe care o au curțile și scutește judecătorii de răspunderea personală pentru acțiunile întreprinse în îndeplinirea sarcinilor. Mai puțin evident, organizarea internă a sistemului judiciar poate avea, de asemenea, un efect profund asupra susceptibilității sale de influență externă. De exemplu, organizarea sistemului judiciar japonez îi face pe judecătorii curților inferioare să fie extremi de obediienți față de o birocratie administrativă controlată de judecătorul suprem, care la rândul lui este numit aproape de vîrsta obligatorie de pensionare. Ca rezultat, guvernul poate influența direcția ideologică a unui întreg sistem judiciar prevalându-se de oportunitatea relativ frecventă de a înlocui un anumit judecător. O structură organizațională descentralizată care acordă o mai mare autonomie judecătorilor, prin contrast, ar putea îngreuna capturarea sau cooptarea sistemului judiciar, ca întreg, de către guvern.

Totuși, pe termen lung, este dificil, dacă nu imposibil, să se creeze un sistem judiciar perfect independent, complet izolat de toate formele de influență politică și populară. Experiența relativ îndelungată a Curții Supreme a Statelor Unite, de exemplu, sugerează că, în decursul timpului, o curte foarte independentă poate fi remodelată de către forțele politice și poate să acomodeze dorințele unei majorități politice durabile. Este optimist a gândi că o mână de judecători, neavând nici puterea sabiei sau a pungii cu bani, pot să provoace în mod constant actori mai puternici și instituții fără a suferi anumite consecințe, oricare ar fi protecțiile formale de care s-ar bucura.

powerful ally to withstand the pressures that it faces.

There are various ways to protect judicial independence in the face of such threats. Common strategies include limiting government discretion over judicial salaries, placing heavy restrictions upon the removal of judges from office, fixing the minimum jurisdiction that courts are to possess, and relieving judges of personal liability for acts performed in the course of their duties. Less obviously, the internal organization of a judiciary can also have a profound effect on its susceptibility to external influence. The organization of the Japanese judiciary, for example, renders lower court judges highly obedient to an administrative bureaucracy controlled by the chief justice, who in turn is invariably appointed close to mandatory retirement age. As a result, the government can influence the ideological direction of the entire judiciary simply by availing itself of the relatively frequent opportunity to replace a specific judge. A decentralized organizational structure that grants greater autonomy to individual judges, by contrast, may make it harder for the government to capture or co-opt the judiciary as a whole.

In the long run, however, it is difficult, if not impossible, to create a perfectly independent judiciary that is completely insulated from all forms of political and popular influence. The relatively lengthy experience of the United States Supreme Court, for instance, suggests that even a highly independent court is likely over time both to be reshaped by political forces and to accommodate the wishes of a durable political majority. It is optimistic to think that a handful of judges, lacking the power of either the purse or the sword, can consistently defy more powerful actors and institutions without ever suffering any consequences, no matter what formal protections they may enjoy. There are

Există limite la ceea ce s-ar putea realiza ajustând doar caracteristicile instituționale ale sistemului judiciar sau adoptarea unor declarații solemne privind inviolabilitatea independenței judiciară. În cele din urmă, perspectivele pentru a obține nivele chiar și moderate de independentă judiciară depind de condițiile politice și istorice care sunt exogene față de sistemul judiciar și pot fi de neatins, cum ar fi existența unei democrații stabile, competitive și pluripartite.

Independența față de ce?

Nu toate formele de influență asupra procesului decizional judiciar constituie amenințări la independența judiciară. În timp ce anumite activități, cum ar fi mita și intimidarea fizică, care țintesc să influențeze curțile, pot fi nepotrivite prin prisma oricărei concepții plauzibile a independenței judiciară, altele pot fi evaluate pe baza unei hotărâri normative contestabile. Luați în considerare, de exemplu, protestele publice din fața tribunalelor. O părere ar fi că asemenea proteste ar trebui să fie privilegiate drept o formă de exprimare politică și că judecătorilor dintr-o democrație le este permis sau chiar obligați să ia în considerare opinia publică. Alternativ, s-ar putea crede că judecătorii ar trebui ocrătiți de asemenea exprimări ale opiniei publice, deși jurații sunt sechestrati, pentru a se asigura că deliberările lor nu sunt marcate de considerații care ar trebui să fie irelevante. De asemenea, o campanie publică pentru a respinge realegerea unui judecător din cauză că acesta a luat hotărâri nepopulare în chestiuni controverse, poate fi caracterizată fie ca o manifestație normală a democrației, fie ca o amenințare la independența judiciară.

Nu se poate răspunde cu o decizie dacă asemenea eforturi care influențează procesul decizional judiciar sunt compatibile cu independentă judiciară. Pentru a defini cerințele independenței

limits to what can be accomplished simply by adjusting the institutional characteristics of the judiciary or enacting solemn declarations about the inviolability of judicial independence. Ultimately, the prospects for attaining even moderate levels of judicial independence are likely to depend upon political and historical conditions that are exogenous to the judiciary and may lie beyond reach, such as the existence of a stable, competitive, multi-party democracy.

Independence from what?

Not all forms of influence over judicial decisionmaking constitute threats to judicial independence. While some activities aimed at influencing courts, such as bribery and physical intimidation, may be inappropriate under any plausible conception of judicial independence, others can only be evaluated on the basis of a contestable normative judgment. Consider, for example, public protests in front of courthouses. One view might be that such protests should be privileged as a form of political expression, and that judges in a democracy are permitted or even obligated to take public opinion into account. Alternatively, one might take the view that judges should be shielded from such expressions of public opinion, much as jurors are sequestered, in order to ensure that their deliberations are not tainted by considerations that ought to be irrelevant. Likewise, a public campaign to deny a judge re-election because he or she has ruled in unpopular ways on controversial issues can be characterized as either a healthy manifestation of democracy or a threat to judicial independence.

Whether such efforts to influence judicial decisionmaking are consistent with judicial independence cannot be answered by fiat. To define the requirements of judicial independence in such cases demands instead a normative

judiciare în asemenea cazuri, este nevoie, în schimb, de o teorie normativă privind ceea ce ar trebui să ia în considerare curțile atunci când soluționează cazuri, ce trebuie să realizeze independența judiciară și în ce măsură independența judiciară poate și ar trebui echilibrată față de alte obiective și considerații.

Independență în ce scop?

Independența judiciară este considerată în general un mijloc pentru a atinge un scop, decât în sine. Probabil că majoritatea ar fi de acord că scopul final poate fi descris ca sentința finală și imparțială a disputelor, în conformitate cu legea. Totuși, dacă într-adevăr acesta este scopul, urmărirea independenței judiciare este deschisă la câteva obiecții.

O obiecție este că scopul în sine este de neatins pentru că se bazează pe o înțelegere falsă a naturii legii și a sentinței. Este o părere comună printre teoreticienii în drept și anume că legea este nedeterminată în mod frecvent și, prin urmare, este imposibil ca judecătorii să ia hotărâri asupra disputelor doar aplicând legea preexistentă. Mai degrabă, actul de a da sentințe cere judecătorilor să elaboreze legea pe care aceștia pretind să o aplice. Totuși, dacă sentința necesită legiferarea, atunci independența judiciară nu doar protejează abilitatea judecătorilor de a decide disputele în concordanță cu legea, ci îi licențiază pe aceștia să elaboreze și să aplice oricare lege pe care o găsesc corespunzătoare, care este o perspectivă pe care mulți o consideră incompatibilă fie cu rolul coresponzător al judecătorilor într-o democrație, fie cu ideea de separare a puterilor.

O altă obiecție este aceea că independența judiciară nu este nici necesară, nici suficientă pentru a asigura o sentință imparțială în conformitate cu legea și poate chiar submina acest scop, dacă nu este verificat. Pe de o parte, este posibil ca un judecător care are de-a face cu

theory of what courts are supposed to take into account when deciding cases, what judicial independence is supposed to achieve, and to what extent judicial independence can and should be balanced against other objectives and considerations.

Independence for what purpose?

Judicial independence is generally considered a means to an end, rather than an end in and of itself. Most would probably agree that the ultimate goal can be described as the fair and impartial adjudication of disputes in accordance with law. If that is indeed the goal, however, then the pursuit of judicial independence is open to several objections.

One objection is that the goal itself is unattainable because it rests upon a misconception of the nature of both law and adjudication. It is a commonly held view among legal theorists that the law is frequently indeterminate, and that it is therefore impossible for judges to decide disputes simply by applying preexisting law. Rather, it is said, the act of adjudication requires judges to make the very law that they purport merely to apply. Yet if adjudication necessarily entails lawmaking, then judicial independence does not simply protect the ability of judges to decide disputes in accordance with law but instead licenses them to make and impose whatever laws they see fit, which is a prospect that many consider incompatible with either the appropriate role of judges in a democracy or the idea of separation of powers.

Another objection is that judicial independence is neither necessary nor sufficient to ensure impartial adjudication in accordance with law and may even undermine that goal if left unchecked. On the one hand, it is possible for a judge who faces potential retaliation to

potențiale represalii să soluționeze cazuri într-o manieră imparțială. Pe de altă parte, nu există nicio garanție că, acordând judecătorilor libertatea de a soluționa cazuri după cum consideră aceștia, înseamnă că vor alege să o facă în mod corect și în conformitate cu legea. Chiar dacă ar fi posibil să se creeze un sistem judiciar care este complet liber de controlul public și de cel politic, ce ar împiedica atunci judecătorii să soluționeze cauzele pe baza prejudecărilor ori a intereselor proprii? În temeiul unor astfel de temeri, mulți consideră esențială echilibră independentă judiciară în raport cu răspunderea judiciară și de a distinge formele adecvate ale influenței asupra sistemului judiciar de formele inadecvate. Totuși, orice mecanism care poate fi stabilit pentru prevenirea sau pedepsirea abuzului de putere judiciar este el însuși susceptibil de abuz. Întrebarea care rezultă, cum să supraveghezi judecătorii responsabili cu supravegherea guvernului – *quis custodiet ipsos custodes* –, a contrariat teoreticienii pe probleme politice și constituționale și nu admite o soluție simplă.

nevertheless decide cases in an impartial manner. On the other hand, there is no guarantee that giving judges the freedom to decide cases as they wish means that they will choose to do so fairly and in accordance with law. Even if it were possible to create a judiciary that is completely free from both popular and political control, what would then prevent the judges from deciding cases on the basis of personal prejudice or self-interest? It is on the basis of such concerns that many consider it essential to balance judicial independence against judicial accountability, and to distinguish appropriate forms of influence over the judiciary from inappropriate forms. However, any mechanism that might be devised for preventing or punishing judicial abuse of power is itself likely to prove susceptible to abuse. The resulting question of how to oversee the judges who are responsible for overseeing the government – *quis custodiet ipsos custodes* – has long vexed constitutional and political theorists and admits of no simple solution.

Traducere și adaptare realizate de Ilhan Ibram

Nota redacției: Articolul a fost publicat initial în *The International Encyclopedia of Political Science*. Ed. Bertrand Badie, Dirk Berg-Schlosser & Leonardo Morlino. Sage Publications, 2011, Revista Forumul Judecătorilor primind permisiunea autorului în vederea republicării exclusive a studiului în România.

FURTHER READINGS

- Burbank, S. & Friedman, B. (Eds). (2002). *Judicial Independence at the Crossroads: An Interdisciplinary Approach*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Feld, L.P. & Voigt, S. (2006). Judicial Independence and Economic Growth: Some Proposals Regarding the Judiciary. In R.D. Congleton & B. Swedenborg (Eds.), *Democratic Constitutional Design and Public Policy* (pp. 251-288). Cambridge, MA: MIT Press.
- Ginsburg, T. & Moustafa, T. (Eds). (2008). *Rule by Law: The Politics of Courts in*
- Authoritarian Regimes*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Hamilton, A. (1787-1788). Federalist No. 78. In C. Rossiter (Ed). (1961), *The Federalist Papers* (pp. 463-471). New York: New American Library.
- Helmke, G. & Rosenbluth, F. (2009). Regimes and the Rule of Law: Judicial Independence in Comparative Perspective. *Annual Review of Political Science*, 12, 345-66.
- Law, D.S. (2009). The Anatomy of a Conservative Court: Judicial Review in Japan. *Texas Law Review*, 87, 1545-1593.

- Russell, P. & O'Brien, D. (Eds). (2001). *Judicial Independence in the Age of Democracy: Critical Perspectives from around the World*. Charlottesville, VA: University Press of Virginia.
- Stephenson, M.C. (2003). "When the Devil Turns ...": The Political Foundations of Independent Judicial Review. *Journal of Legal Studies*, 32, 59-89.